

PL

PL

PL



KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.12.2010
KOM(2010) 726 wersja ostateczna

2010/0363 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie integralności i przejrzystości rynku energii

{SEK(2010) 1510 wersja ostateczna}

{SEK(2010) 1511 wersja ostateczna}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Pozytywnym wynikiem trwającej dekadę liberalizacji rynku energii elektrycznej i gazu jest rozwój giełd energii oraz ustandaryzowanych kontraktów zawieranych na rynku pozagiełdowym (OTC), z których korzysta szeroka rzesza uczestników, w tym wytwórcy i dostawcy energii, duzi użytkownicy energii, przedsiębiorstwa czysto handlowe, instytucje finansowe oraz inni moderatorzy obrotu.

Konkurencyjne i zintegrowane europejskie rynki energii sprzyjają innowacjom i wydajności. Funkcjonowanie dobrze rozwiniętych i płynnych hurtowych rynków gazu i energii elektrycznej daje przedsiębiorstwom pewność, że będą w stanie w elastyczny sposób zareagować na zmiany warunków rynkowych – przyczyniając się do dalszych inwestycji w nowe instalacje wytwarzania energii oraz infrastrukturę, których wymaga proces transformacji systemu dostaw energii w Europie. Ceny na rynkach hurtowych kształtują również koszty energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

Dlatego też obywatele, przedsiębiorstwa i władze muszą być przekonani o integralności tych hurtowych rynków energii. Ewentualne nieuczciwe praktyki handlowe, o ile nie zostaną skutecznie ukrócone, podważają zaufanie ogółu społeczeństwa, zniechęcają do inwestycji, pogłębiają zmienność cen energii i mogą prowadzić do wyższych cen energii ogółem.

W grudniu 2007 r. Komisja zwróciła się do Komitetu Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych (CESR) oraz Europejskiego Organu Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu (ERGEG) o opinię w kwestiach dotyczących przejrzystości hurtowego rynku energii oraz nadużyć na tym rynku. W swojej opinii organy te stwierdziły, że Komisja powinna rozważyć sformułowanie i ocenę wniosków w sprawie utworzenia – w ramach przepisów dotyczących sektora energetycznego – podstawowych ram ukierunkowanych na zwalczanie nadużyć na rynku, obejmujących wszystkie produkty energetyczne i gazowe nieuwzględnione w dyrektywie w sprawie nadużyć na rynku¹. Swoją opinię organy te wydały w oparciu o własne ustalenia, z których wynika, że dotychczasowy system przyczynił się do powstania luk w obowiązujących przepisach oraz niejednorodnego poziomu przejrzystości.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI

W maju 2009 r. Dyrekcja Generalna ds. Energii (ówczesna DG TREN) zorganizowała warsztaty mające na celu zebranie opinii zainteresowanych stron oraz omówienie najlepszego sposobu rozwoju systemu monitorowania w celu zapewnienia integralności i przejrzystości rynków energii. Drugie warsztaty zorganizowano w październiku 2009 r. przy szerszym udziale przedstawicieli branży i w ich wyniku zaprezentowano podstawowe elementy systemu integralności rynku branżowego.

Dyrekcja Generalna ds. Energii przedstawiła projekt dokumentu do dyskusji² na spotkaniu Europejskiego Forum Regulacji Sektora Energii Elektrycznej (forum florenckie) w grudniu

¹ Opinia CESR i ERGEG dla Komisji Europejskiej w kontekście trzeciego pakietu energetycznego, trzy osobne dokumenty (Ref.: CESR/08-527, CESR/08-998, CESR/08-739) przedstawione Komisji w okresie od października 2008 r. do stycznia 2009 r.

² http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/forum_electricity_florence_en.htm

2009 r. oraz na spotkaniu Europejskiego Forum Regulacji Gazu (forum madryckie) w styczniu 2010 r. Zainteresowane strony poproszono o przekazanie do lutego 2010 r. swoich wniosków oraz stanowisk na temat zaprezentowanych alternatywnych wariantów strategicznych. W dniach od 31 maja do 23 lipca 2010 r. przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje społeczne.

Wszelkie informacje na temat procesu konsultacji, dokumenty oraz prezentacje wykorzystane na spotkaniach z zainteresowanymi stronami udostępniono na stronach internetowych DG ds. Energii³.

3. OCENA SKUTKÓW

Niniejszemu wnioskowi towarzyszy ocena skutków, w ramach której dokonano szczegółowej analizy alternatywnych rozwiązań mających zapewnić integralność i przejrzystość rynku energii. Sprawozdanie z oceny skutków udostępniono na stronach internetowych Komisji⁴.

4. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

4.1. Podstawa prawna

Podstawą wniosku jest art. 194 ust. 2 TFUE. W artykule tym stwierdza się, że w ramach ustanawiania lub funkcjonowania rynku wewnętrznego polityka Unii w dziedzinie energetyki ma na celu m.in. zapewnienie funkcjonowania rynku energii i dlatego też artykuł ten stanowi najważniejszą podstawę prawną rozporządzenia w tej dziedzinie.

Rozporządzenie jest najważniejszym instrumentem prawnym w celu ustanowienia spójnych przepisów mających zastosowanie do transgranicznych rynków energii, zapewniającym funkcjonowanie mechanizmu monitorowania na szczeblu europejskim oraz skoordynowane egzekwowanie przepisów we wszystkich państwach członkowskich.

4.2. Pomocniczość i proporcjonalność

4.2.1. Zasada pomocniczości

Zasada pomocniczości, o której mowa w art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, ma zastosowanie, ponieważ wniosek nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii.

Hurtowe rynki energii odgrywają zasadniczą rolę w zapewnieniu dobrobytu europejskim obywatelom oraz zagwarantowaniu konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, jak również są kluczowym elementem przyczyniającym się do sukcesu unijnej polityki energetycznej. Finansowe organy regulacyjne oraz organy regulacji energetyki nie są w stanie – co wyraźnie zaznaczyły w swojej opinii dla Komisji – efektywnie zaradzić problemom nadużyć na rynku z powodu niedostatecznych informacji oraz niekompletnych regulacji.

Unijne rynki energii coraz częściej przekraczają krajowe granice w przypadkach gdy obrót energią, jej wytwarzanie i zużycie mają miejsce w różnych państwach. W rezultacie ceny

³ http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/2010_07_23_energy_markets_en.htm

⁴ http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm

ustalane są na podstawie popytu i sprzedaży w kilku państwach⁵. Zjawisko to ulegnie wzmocnieniu poprzez mechanizm łączenia rynków pomiędzy giełdami energii w całej UE⁶, które to rozwiązanie ma zostać wdrożone do 2015 r. Podobny wpływ będzie miało przenoszenie handlu gazem do centrów handlu gazem i wprowadzeniu taryf za przesył gazu ustalonych dla poszczególnych punktów wejścia i wyjścia z systemu (tzw. model „entry/exit”).

Ponadto hurtowe rynki energii obejmują regulowane giełdy oraz transakcje zawierane na rynku pozagiełdowym (OTC) za pośrednictwem brokerów. Szczególnie transakcje pozagiełdowe są często zawierane poza państwem, którego dotyczą. Transakcje takie mają również wpływ na obrót na giełdach energii. Oczywiście jest, że nie ma możliwości ograniczenia nadużyć występujących na konkretnym rynku do terytorium jednego państwa członkowskiego; takie nadużycia nieuchronnie wywołają reperkusje w całej Unii Europejskiej. Podobnie zachowania antykonkurencyjne na rynkach energii mogą mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi oraz na klientów na całym obszarze rynku wewnętrznego⁷.

Dlatego też niezbędne są spójne przepisy obowiązujące na całym rynku wewnętrznym, jak również mechanizm zapewniający organom dostęp do informacji z całego terytorium Unii umożliwiających pełne zrozumienie zmian dokonujących się na rynku.

Na szczeblu krajowym podejmowane są próby wdrożenia systemu monitorowania rynków energii⁸. Zważywszy na sposób organizacji rynków energii pojedynczym państwom członkowskim trudno będzie zyskać dostęp do zakresu danych koniecznego do skutecznego wykrywania nadużyć rynkowych i zapobiegania im. Bez działania na szczeblu unijnym może dojść do rozmnożenia takich inicjatyw, a uczestnicy rynku mogą zostać potencjalnie narażeni na konieczność funkcjonowania w ramach sprzecznych i nieskoordynowanych systemów.

Z powodu transgranicznego charakteru tego problemu oczywiście jest, że działania podejmowane na poziomie unijnym mają do odegrania kluczową rolę w zapewnieniu integralności europejskich rynków energii. Ogólnounijna koordynacja jest w stanie zagwarantować, że korzyści wynikające z funkcjonowania wewnętrznego rynku energii nie zostaną zaprzepaszczone w wyniku praktyk rynkowych podważających zaufanie obywateli i przedsiębiorstw do procesu ustalania cen, w przypadku gdy praktyki te mają miejsce w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym odczuwane są ich skutki.

⁵ Potwierdza to wysoki współczynnik korelacji między cenami w państwach sąsiadujących, na przykład współczynnik korelacji cen energii elektrycznej na rynku dnia następnego w Niderlandach i Niemczech wzrósł z 0,57 (2004) i 0,67 (2005) do 0,85 i 0,91 odpowiednio w 2008 r. i 2009 r. Zjawisko to dogłębniej przeanalizowano w sprawozdaniu z oceny skutków.

⁶ Prezentacja na forum florenckim „Docelowy model zarządzania międzyregionalnymi ograniczeniami”, 10 grudnia 2009 r., http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/forum_electricity_florence_en.htm

⁷ Dochodzenie w sprawie funkcjonowania rynków gazu i energii elektrycznej z 2005 r. na mocy art. 17 rozporządzenia 1/2003 WE - <http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/inquiry/index.html#final> – oraz decyzja Komisji z dnia 28.11.2008 r. dotycząca spraw COMP/39.388 – niemiecki rynek hurtowy energii elektrycznej oraz COMP/39.389 – niemiecki rynek bilansujący energii elektrycznej.

⁸ Francuski regulator rynku energii (CRE) posiada szerokie uprawnienia do prowadzenia nadzoru nad rynkami hurtowymi (w tym nad transakcjami spot oraz transakcjami na instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu na rynku pozagiełdowym), a także zaczął domagać się od graczy rynkowych z całej Europy danych na temat transakcji przeprowadzanych na rynkach francuskich. Niemiecki organ Monopolkommission zażądał utworzenia niezależnego organu monitorującego rynek w Niemczech mającego prawo dostępu do danych na temat transakcji na rynku giełdowym i pozagiełdowym, dla których miejscem dostawy są Niemcy. W marcu 2009 r. Ofgem, brytyjski regulator rynku energii, opublikował dokument poświęcony zapobieganiu nadużyciom na rynku.

Rozporządzenie stworzy ramy określające spójne przepisy dostosowane do specyfiki rynków energii, sformułowane w celu skutecznego wykrywania nadużyć na rynku i zapobiegania im. W rozporządzeniu tym przewidziano ścisłą współpracę pomiędzy Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Agencja)⁹ a krajowymi organami regulacyjnymi ustanowionymi na mocy dyrektywy 2009/72/WE i dyrektywy 2009/73/WE oraz innymi właściwymi organami w celu monitorowania rynków energii elektrycznej i gazu oraz zapewnienia podejmowania skutecznych i skoordynowanych działań egzekwujących przepisy.

Organy państw członkowskich są nie tylko bezpośrednio zainteresowane rozwojem sytuacji na swoich rynkach, ale wnoszą również ważny wkład w zrozumienie ewolucji sytuacji rynkowej w swoich państwach. Dlatego też kluczem do zapewnienia skuteczności działań podejmowanych na szczeblu unijnym będzie poszanowanie zasady pomocniczości. Rozporządzenie to ułatwi wydajniejszy mechanizm monitorowania na szczeblu krajowym, zapewniając organom krajowym dostęp do obszernych danych oraz zagwarantuje, że dzięki udziałowi Agencji przyjęta zostanie stosowna ogólnoeuropejska perspektywa w odniesieniu do rynków energii elektrycznej i gazu, a sama Agencja wniesie niezbędną fachową wiedzę w zakresie funkcjonowania europejskich rynków i systemów energii elektrycznej i gazu.

4.2.2. Zasada proporcjonalności

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art. 3 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne – w szczególności pod względem jego wpływu na podmioty prowadzące obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym – do osiągnięcia zamierzonego celu, którym jest zagwarantowanie funkcjonowania wewnętrznego rynku energii poprzez zapewnienie integralności i przejrzystości hurtowych rynków energii.

4.3. Szczegółowe wyjaśnienie

4.3.1. Jasne i spójne przepisy

W rozporządzeniu rozwinięto przepisy wyraźnie zakazujące nadużyć na hurtowym rynku energii elektrycznej i produktów pochodnych oraz na hurtowym rynku gazu ziemnego i produktów pochodnych. Przepisy te przewidują m.in. wyraźny zakaz zawierania transakcji w oparciu o informacje wewnętrzne oraz manipulacji na rynku. Przepisy te sformułowano w taki sposób, aby zachować ich spójność z dyrektywą w sprawie nadużyć na rynku, przy czym nie dotyczą one instrumentów finansowych objętych już zakresem wspomnianej dyrektywy.

W ten sposób, poprzez wyraźny zakaz nadużyć na rynku w odniesieniu do hurtowych rynków energii, wypełnione zostaną luki zidentyfikowane przez CESR i ERGEG.

4.3.2. Elastyczne i zgodne przepisy

W przedmiotowym rozporządzeniu dopuszczono określenie wspomnianych przepisów w aktach delegowanych Komisji. Ze stanowiska środowiska branżowego przedstawionego w ramach konsultacji społecznych wynika, że branża popiera takie rozwiązanie, umożliwiające

⁹ Agencję powołano na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 ustanawiającego Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki, której podstawą prawną był ówczesny art. 95 Traktatu. Agencja realizuje cele art. 194 Traktatu. Gdyby artykuł ten obowiązywał w momencie przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 713 stanowiłby podstawę prawną powołania Agencji.

uwzględnienie zmiennej specyfiki rynków energii. W tym względzie istotne jest, że przyjęcie kodeksów sieci w ramach przepisów składających się na trzeci pakiet środków liberalizacji rynku energii wywoła wiele zmian w sposobie funkcjonowania rynków transgranicznych. Podejście to umożliwi finansowym organom regulacyjnym uwzględnianie takich szczegółowych przepisów przy stosowaniu przepisów dyrektywy w sprawie nadużyć na rynku do instrumentów finansowych związanych z energią.

4.3.3. Środki skutecznego wykrywania nadużyć i zapobiegania im

Monitorowanie rynku

Aby możliwe było wykrywanie nadużyć na rynku, konieczny jest skutecznie działający organ monitorujący posiadający szybki dostęp do kompletnych danych na temat transakcji. W ramach mechanizmu monitorowania na poziomie unijnym możliwe jest uzyskanie całościowego obrazu sytuacji wymaganego na potrzeby monitorowania rynków energii. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Agencja) posiada niezbędną do pełnienia tej roli fachową wiedzę na temat rynków energii oraz odpowiednie kontakty instytucjonalne z krajowymi regulatorami rynków energii.

W rozporządzeniu Agencji przydzielono zadanie gromadzenia, weryfikacji oraz udostępniania danych pochodzących z hurtowych rynków energii. Organy państw członkowskich, w tym krajowe organy regulacyjne, finansowe organy regulacyjne oraz organy ds. konkurencji, są bezpośrednio zainteresowane rozwojem sytuacji na swoich rynkach oraz wnoszą istotną wiedzę na temat funkcjonowania rynku w swoich państwach. Dlatego też współpraca między Agencją a krajowymi organami ma zasadnicze znaczenie dla skuteczności planowanego mechanizmu monitorowania.

Przekazywanie danych

W rozporządzeniu nałożono na uczestników rynku obowiązek przekazywania Agencji danych na temat zawieranych transakcji, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym. Forma i treść przewidzianych informacji oraz termin ich przekazywania określone zostaną w aktach delegowanych Komisji. Podstawą ich określenia będzie projekt wytycznych przygotowany przez Agencję. Wspomniane wytyczne określą kilka kanałów przekazywania danych. Zminimalizuje to obciążenie uczestników rynku oraz zapobiegnie dublowaniu się obowiązków sprawozdawczych podmiotów, których dotyczy dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku.

Prowadzenie dochodzeń i egzekwowanie przestrzegania przepisów

Monitorowaniu rynku towarzyszyć będą skuteczne działania dochodzeniowe w przypadku podejrzenia popełnienia nadużyć na rynku, które będą prowadzić, w razie konieczności, do odpowiednich sankcji. W rozporządzeniu przyznano wiodącą rolę w tym względzie krajowym organom regulacyjnym, nakładając na państwa członkowskie wymóg udzielenia takim organom niezbędnych uprawnień do badania przypadków podejrzeń nadużyć na rynku oraz określenia stosownych przepisów w zakresie sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia.

W rozporządzeniu uznano również zasadnicze znaczenie współpracy wobec transgranicznego charakteru rynków energii. W tym względzie ważną rolę przyznano ACER. Agencja ta, w ścisłym kontakcie z regulatorami rynków energii oraz organami nadzoru finansowego, zapewni stosowanie spójnego podejścia w przypadku podejrzeń nadużyć na rynku,

ostrzegając krajowe organy regulacyjne o potencjalnych nadużyciach na rynku oraz ułatwiając wymianę informacji.

Ta rola koordynatora będzie miała szczególne znaczenie w przypadku dochodzeń obejmujących swoim zakresem kilka państw członkowskich lub w sytuacji niepewności co do faktycznego miejsca wystąpienia przypadków podejrzeń nadużyć na rynku. W rozporządzeniu przewidziano możliwość utworzenia koordynowanej przez Agencję grupy dochodzeniowej, w której skład wchodzi przedstawiciele zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych.

5. WPLYW NA BUDŻET

Charakterystykę wpływu niniejszego wniosku przedstawiono w uzupełniającej go ocenie skutków finansowych regulacji.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie integralności i przejrzystości rynku energii

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji¹⁰,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Należy zadbać, aby konsumenci mogli mieć zaufanie do integralności rynków energii elektrycznej i gazu, a ceny ustalane na hurtowych rynkach energii odzwierciedlały uczciwą grę rynkową popytu i podaży.
- (2) W opinii Komitetu Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych oraz Europejskiego Organu Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu potwierdzono, że w oparciu o obecne przepisy w ich dotychczasowym zakresie nie jest możliwe właściwie rozstrzygnięcie kwestii związanych z integralnością rynku w odniesieniu do rynków energii elektrycznej i gazu i zalecono rozpatrzenie przyjęcia w sektorze energii stosownych ram legislacyjnych przeciwdziałających nadużyciom na rynku.
- (3) Rynki energii w całej Unii są ze sobą coraz ściślej powiązane. Nadużycia na rynku w jednym państwie członkowskim wywierają wpływ na kształtowanie się cen hurtowych energii elektrycznej i gazu poza granicami tego państwa. Dlatego też troski o zapewnienie integralności rynków nie można pozostawić wyłącznie poszczególnym państwom członkowskim.

¹⁰ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

- (4) Hurtowe rynki energii elektrycznej obejmują zarówno rynki towarowe, jak i rynki instrumentów pochodnych, przy czym mechanizmy ustalania cen w obu sektorach są ze sobą powiązane.
- (5) Dotychczasowe działania w zakresie monitorowania rynków energii są prowadzone na szczeblu poszczególnych państw członkowskich i ukierunkowane na poszczególne branże. W rezultacie, w zależności od ogólnych ram rynkowych oraz sytuacji regulacyjnej, działalność handlowa może podlegać wielu jurysdykcjom, a monitorowaniem może zajmować się kilka różnych organów, potencjalnie znajdujących się w różnych państwach członkowskich. Może to utrudniać jednoznaczne określenie organów, na których ostatecznie spoczywa odpowiedzialność za monitorowanie, a nawet prowadzić do sytuacji, w której takie monitorowanie nie jest w ogóle prowadzone.
- (6) Na kilku rynkach energii należących do grona rynków o największym znaczeniu nie istnieje obecnie wyraźny zakaz postępowania naruszającego integralność tych rynków.
- (7) Na hurtowych rynkach energii prowadzony jest równoległe obrót instrumentami pochodnymi oraz obrót towarowy. Dlatego też ważne jest zapewnienie spójnego stosowania na rynku instrumentów pochodnych oraz na rynku towarowym definicji nadużyć na rynku, obejmujących wykorzystywanie informacji wewnętrznych oraz manipulacje na rynku.
- (8) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej¹³ oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego¹⁴ uznano, że aby umożliwić wszystkim uczestnikom rynku ocenę ogólnej sytuacji popytowo-podażowej oraz określenie przyczyn zmian poziomu ceny hurtowej niezbędny jest równy dostęp do informacji na temat fizycznego stanu i wydajności systemu.
- (9) Należy wyraźnie zabronić wykorzystywania informacji wewnętrznych lub usiłowania wykorzystania takich informacji w celu prowadzenia obrotu na swój własny rachunek lub na rachunek osoby trzeciej. Wykorzystywanie informacji wewnętrznych może również polegać na handlu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym przez osoby, które wiedzą lub powinny wiedzieć, że posiadane przez nie informacje stanowią informacje wewnętrzne.
- (10) Manipulacja na hurtowych rynkach energii polega na sztucznym kształtowaniu cen na poziomie, którego nie uzasadnia faktyczna dostępność produkcji, zaplecza magazynowego czy też zdolności przesyłowych lub ich koszty, ani też popyt.
- (11) Konieczne jest doprecyzowanie definicji informacji wewnętrznych oraz manipulacji na rynku, aby uwzględnić specyfikę hurtowych rynków energii, które mają charakter dynamiczny i zmienny. W odniesieniu do takich szczegółowych przepisów Komisję należy upoważnić do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu.

¹³ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 15.

¹⁴ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36.

- (12) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 ustanawiające Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki¹⁵ realizuje cele art. 194 Traktatu. Gdyby artykuł ten obowiązywał w momencie przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 713 stanowiłby podstawę prawną powołania Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Agencja).
- (13) Skuteczne monitorowanie rynku ma zasadnicze znaczenie dla wykrywania nadużyć na hurtowych rynkach energii i zapobiegania im. Do takiego monitorowania najlepiej przygotowana jest Agencja, która dysponuje obejmującym całą Unię oglądem sytuacji na rynkach energii elektrycznej i gazu oraz posiada niezbędną fachową wiedzę na temat funkcjonowania rynków i systemów energii elektrycznej i gazu w Unii. Istotną rolę w zapewnieniu wydajnego monitorowania rynków powinny odgrywać krajowe organy regulacyjne dysponujące ważną wiedzą na temat zmian występujących na rynkach energii w swoich państwach członkowskich.
- (14) Do wydajnego monitorowania rynku wymagany jest regularny dostęp do danych na temat transakcji. Z tego względu należy zobowiązać uczestników rynku prowadzących obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym do przekazywania takich informacji Agencji.
- (15) W celu zapewnienia niezbędnej elastyczności przy gromadzeniu informacji na temat transakcji, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, należy upoważnić Komisję, zgodnie z art. 290 Traktatu, do przyjęcia aktów delegowanych określających termin przekazywania oraz formę i treść informacji, które uczestnicy rynku mają obowiązek przekazywać. Obowiązki sprawozdawcze nie powinny generować niepotrzebnych kosztów dla uczestników rynku. Osoby zgłaszające transakcje właściwemu organowi zgodnie z przepisami dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych¹⁶ oraz repozytoriów transakcji i właściwym władzom zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ... w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji nie powinny zatem podlegać dodatkowym obowiązkom sprawozdawczym na podstawie niniejszego rozporządzenia.
- (16) W celu usprawnienia wydajnego monitorowania wszystkich aspektów obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym Agencja powinna stworzyć mechanizmy umożliwiające udzielanie innymi właściwym organom, a w szczególności Europejskiemu Organowi Nadzoru nad Giełdami i Papierami Wartościowymi powołanemu na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) ---/--- ustanawiającego Europejski Organ Nadzoru nad Giełdami i Papierami Wartościowymi [rozporządzenie w sprawie ESMA – wniosek Komisji 2009/0144 (COD)], krajowym organom regulacyjnym, właściwym organom finansowym państw członkowskich, organom ds. konkurencji w państwach członkowskich oraz innym właściwym organom, dostępu do informacji na temat transakcji na hurtowym rynku energii, które otrzymuje Agencja.

¹⁵ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1.

¹⁶ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1–44.

- (17) Agencja powinna zapewnić bezpieczeństwo operacyjne otrzymywanych danych, zapobiegać nieupoważnionemu dostępowi do informacji będących w jej posiadaniu oraz stworzyć procedury gwarantujące, że gromadzone przez nią dane nie będą niewłaściwie wykorzystywane przez osoby posiadające uprawniony dostęp do tych danych. Agencja powinna również zyskać pewność, że organy mające dostęp do danych znajdujących się w posiadaniu Agencji będą w stanie utrzymać równie wysoki poziom bezpieczeństwa.
- (18) W przypadku gdy informacje nie stanowią wrażliwych informacji handlowych Agencja powinna mieć możliwość udostępniania tych informacji uczestnikom rynku oraz szerszej opinii publicznej. Taka przejrzystość może pomóc zbudować zaufanie do rynku oraz przyczynić się do rozwoju wiedzy na temat funkcjonowania hurtowych rynków energii.
- (19) Krajowe organy regulacyjne powinny być odpowiedzialne za zapewnienie egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia w państwach członkowskich. W tym celu powinny one posiadać niezbędne uprawnienia dochodzeniowe umożliwiające im skuteczną realizację tego zadania.
- (20) Agencja powinna dopilnować, aby stosowanie niniejszego rozporządzenia przebiegało w sposób skoordynowany w całej Unii oraz było spójne ze stosowaniem dyrektywy 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku)¹⁷. Ponieważ nadużycia na hurtowym rynku energii często wpływają na więcej niż jedno państwo członkowskie, Agencja powinna odgrywać istotną rolę, dbając, aby dochodzenia prowadzono w spójny i wydajny sposób. W tym celu powinna być w stanie koordynować działalność grup dochodzeniowych składających się z przedstawicieli zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych oraz, w stosownych przypadkach, innych organów.
- (21) Krajowe organy regulacyjne oraz właściwe organy finansowe powinny ze sobą współpracować w celu zapewnienia skoordynowanego podejścia do zwalczania nadużyć na hurtowych rynkach energii obejmujących zarówno rynki towarowe, jak i rynki instrumentów pochodnych.
- (22) Ważne jest, aby osoby otrzymujące informacje poufne zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia podlegały obowiązkowi zachowania tajemnicy służbowej.
- (23) Ważne jest, aby sankcje za naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia były proporcjonalne i odstrasżające oraz aby odzwierciedlały wagę naruszeń oraz potencjalne korzyści osiągnięte w wyniku obrotu prowadzonego w oparciu o informacje wewnętrzne i manipulację na rynku. Mając na względzie wzajemne oddziaływanie obrotu instrumentami pochodnymi związanymi z energią elektryczną i gazem i obrotu samą energią elektryczną i gazem, sankcje za naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia powinny być zbieżne z sankcjami przyjętymi przez państwa członkowskie w ramach wdrożenia dyrektywy 2003/6/WE.
- (24) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapewnienie zharmonizowanych ram w celu zagwarantowania przejrzystości i integralności rynków

¹⁷ Dz.U. L 96 z 12.4.2003, s. 16.

energii, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w przywołanym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot, zakres i związek z innymi przepisami Unii

Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się przepisy zabraniające praktyk posiadających znamiona nadużyć na hurtowych rynkach energii zbieżne z przepisami obowiązującymi na rynkach finansowych. W rozporządzeniu przewidziano monitorowanie hurtowych rynków energii przez Agencję.

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym. Przepisów art. 3 i 4 nie stosuje się do produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, które są instrumentami finansowymi i do których stosuje się przepisy art. 9 dyrektywy 2003/6/WE. Niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów dyrektywy 2003/6/WE i 2004/39/WE oraz pozostaje bez uszczerbku dla stosowania przepisów europejskiego prawa konkurencji w stosunku do praktyk objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.

Agencja, krajowe organy regulacyjne oraz właściwe organy finansowe współpracują ze sobą w celu zapewnienia stosowania skoordynowanego podejścia do egzekwowania właściwych przepisów, w przypadku gdy działania dotyczą jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, do których stosuje się przepisy art. 9 dyrektywy 2003/6/WE a także jednego lub większej liczby produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których stosuje się przepisy art. 3 i 4.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia przyjmuje się następujące definicje:

1. „informacja wewnętrzna” oznacza dokładną informację, niepodaną do wiadomości publicznej, dotyczącą bezpośrednio lub pośrednio jednego lub większej liczby produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, a która, jeżeli zostałaby podana do wiadomości publicznej, mogłaby istotnie wpłynąć na ceny takich produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym;

Do celów stosowania akapitu pierwszego, informacją, która – jeżeli zostałaby podana do wiadomości publicznej – prawdopodobnie miałaby istotny wpływ na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, jest informacja, na której przeciętny uczestnik rynku prawdopodobnie częściowo oparłby swoją decyzję o zawarciu transakcji dotyczącej takiego produktu energetycznego sprzedawanego w

obrocie hurtowym. Informacje takie obejmują informacje dotyczące zdolności produkcyjnej instalacji, ich pojemności magazynowej, wielkości zużycia energii lub zdolności przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego jak również informacje, co do których istnieje wymóg ich ujawnienia zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi na szczeblu unijnym lub krajowym, zasadami rynkowymi oraz umowami lub zwyczajami obowiązującymi na danym hurtowym rynku energii.

Informację wewnętrzną mogą na przykład stanowić informacje, co do których istnieje obowiązek podawania ich do publicznej wiadomości zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 714/2009 lub rozporządzenia (WE) nr 715/2009, w tym wytyczne i kodeksy sieci przyjęte na podstawie tych rozporządzeń.

2. Manipulacja na rynku oznacza

- a) zawieranie transakcji lub składanie zleceń dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym:
 - które wysyłają, lub prawdopodobnie wysyłałyby, fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny; lub
 - poprzez które to transakcje lub zlecenia osoba lub osoby działające w porozumieniu kształtują lub próbują kształtować cenę jednego lub kilku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym na anormalnym lub sztucznym poziomie, chyba że osoba zawierająca takie transakcje lub składająca takie zlecenia wykaże, że przyczyny jej działania są zgodne z prawem a takie transakcje lub zlecenia są zgodne z praktykami rynkowymi przyjętymi na danym hurtowym rynku energii; lub
 - które stosują lub usiłują stosować fikcyjne mechanizmy lub inne formy oszustwa lub podstępu;
- b) rozpowszechnianie informacji, które dają, lub mogłyby dawać, fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, w tym rozpowszechnianie plotek oraz fałszywych i wprowadzających w błąd informacji, jeżeli osoba je rozpowszechniająca wiedziała lub powinna była wiedzieć, że informacje te są fałszywe lub wprowadzają w błąd. W odniesieniu do dziennikarzy działających w ramach swoich obowiązków zawodowych takie rozpowszechnianie informacji ocenia się uwzględniając zasady regulujące wykonywanie tego zawodu, chyba że osoby te osiągną bezpośrednio lub pośrednio korzyści lub zyski z upowszechniania przedmiotowych informacji.

Manipulację na rynku stanowi na przykład stwarzanie pozorów, jakoby dostępność mocy wytwórczych energii elektrycznej lub dostępność gazu czy też dostępna zdolność przesyłowa były inne niż są faktycznie fizycznie dostępne .

3. „próba manipulacji na rynku” oznacza:

- a) zawieranie transakcji, składanie zamówienia lub podejmowania innych działań dotyczących produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym z zamiarem:
 - wysłania fałszywych lub wprowadzających w błąd sygnałów dotyczących podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny;
 - kształtowania ceny jednego lub kilku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym na anormalnym lub sztucznym poziomie; lub
 - stosowania fikcyjnego mechanizmu lub innych form oszustwa lub podstępu w odniesieniu do produktu energii sprzedawanego w obrocie hurtowym
 - b) rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem mediów, w tym internetu, lub innych środków z zamiarem wysłania fałszywych lub wprowadzających w błąd sygnałów dotyczących produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym.
4. „produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym” oznaczają następujące kontrakty i instrumenty pochodne bez względu na miejsce i sposób prowadzonego nimi obrotu:
- a) kontrakty na dostawę gazu ziemnego lub energii elektrycznej;
 - b) instrumenty pochodne dotyczące gazu ziemnego lub energii elektrycznej;
 - c) kontrakty dotyczące przesyłu gazu ziemnego lub energii elektrycznej;
 - d) instrumenty pochodne dotyczące przesyłu gazu ziemnego lub energii elektrycznej

Produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym nie stanowią kontrakty na dostawę gazu ziemnego lub energii elektrycznej na potrzeby odbiorców końcowych.

- 5. „hurtowy rynek energii elektrycznej” oznacza każdy rynek w obrębie Unii, na którym prowadzony jest obrót produktami energetycznym sprzedawanymi w obrocie hurtowym;
- 6. „właściwy organ finansowy” oznacza właściwy organ wyznaczony zgodnie z procedurą określoną w art. 11 dyrektywy 2003/6/WE;
- 7. „krajowy organ regulacyjny” oznacza krajowy organ regulacyjny wyznaczony zgodnie z art. 35 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE¹⁸ lub art. 39 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE¹⁹;

¹⁸ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

8. „operator systemu przesyłowego” ma znaczenie określone w art. 2 ust. 4 dyrektywy 2009/72/WE i w art. 2 ust. 4 dyrektywy 2009/73/WE.

Artykuł 3

Zakaz wykorzystywania informacji wewnętrznych i obowiązek podawania informacji wewnętrznych do wiadomości publicznej

1. Osobom posiadającym informacje wewnętrzne dotyczące produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym zabrania się:
 - a) wykorzystywania takich informacji poprzez nabywanie lub zbywanie lub próbę nabycia lub zbycia, na rachunek własny lub na rachunek osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, których informacje te dotyczą;
 - b) ujawniania takich informacji jakiegokolwiek innej osobie, chyba że takie ujawnianie odbywa się w ramach standardowych czynności wykonywanych przez te osoby w ramach zatrudnienia, wykonywania swojego zawodu lub obowiązków. W takim przypadku osoby te mają obowiązek podać takie informacje do wiadomości publicznej w kompletny i efektywny sposób. W przypadku celowego ujawnienia informacje należy udostępnić wszystkim osobom jednocześnie. W przypadku niezamierzonego ujawnienia informacje należy udostępnić wszystkim osobom możliwie jak najszybciej po ich niezamierzonym ujawnieniu. Przepisy niniejszej litery nie mają zastosowania, w przypadku gdy osoba otrzymująca informacje jest zobowiązana do zachowania poufności, bez względu na to, czy taki obowiązek wynika z przepisów ustawowych, wykonawczych, postanowień umowy spółki lub zobowiązań umownych;
 - c) zalecania innej osobie, na podstawie informacji wewnętrznych, nabycia lub zbycia produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których odnoszą się te informacje lub nakłaniania innej osoby, na podstawie wspomnianych informacji, do nabycia lub zbycia takich produktów
2. Zakaz ustanowiony w ust. 1 dotyczy następujących osób posiadających informacje wewnętrzne dotyczące produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym:
 - a) członków organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstwa;
 - b) osób posiadających udziały w kapitale przedsiębiorstwa;
 - c) osób posiadających dostęp do informacji z tytułu zatrudnienia, wykonywania swojego zawodu lub obowiązków;

¹⁹ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

- d) osób, które uzyskały takie informacje w wyniku działalności przestępczej;
 - e) osób, które wiedzą, lub powinny wiedzieć, że dana informacja stanowi informację wewnętrzną.
3. Jeżeli osoba posiadająca informacje wewnętrzne dotyczące produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym jest osobą prawną, zakazy określone w ust. 1 stosuje się również do osób fizycznych, które biorą udział w podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu transakcji na rachunek danej osoby prawnej.
4. Uczestnicy rynku podają do publicznej wiadomości informacje wewnętrzne dotyczące przedsiębiorstwa lub instalacji, których dany uczestnik jest właścicielem lub które kontroluje lub w stosunku do których odpowiada za kwestie operacyjne, czy to w całości czy też w części. Informacje te obejmują informacje dotyczące zdolności produkcyjnej instalacji, ich pojemności magazynowej, wielkości zużycia energii lub zdolności przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego.

Uczestnik rynku może, na własną odpowiedzialność, opóźnić podanie informacji wewnętrznych do wiadomości publicznej, aby nie naruszyć swych prawnie uzasadnionych interesów, pod warunkiem że takie zaniechanie prawdopodobnie nie wprowadzi w błąd opinii publicznej i że jest on w stanie zapewnić poufność tych informacji oraz nie podejmuje w oparciu o te informacje decyzji dotyczących obrotu produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym. W takim przypadku uczestnik rynku przekazuje te informacje Agencji oraz właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu, z uwzględnieniem przepisów art. 7 ust. 4.

Przepisy akapitu pierwszego i drugiego pozostają bez uszczerbku dla obowiązków uczestników rynku wynikających z przepisów dyrektywy 2009/72/WE, dyrektywy 2009/73/WE, rozporządzenia (WE) nr 714/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 715/2009, w tym wytycznych i kodeksów sieci przyjętych na podstawie tych dyrektyw i rozporządzeń, w szczególności w odniesieniu do terminu i sposobu podania informacji do wiadomości publicznej.

5. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do transakcji przeprowadzanych w ramach wykonania zobowiązania, które stało się wymagalne, dotyczącego nabycia lub zbycia produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, w przypadku gdy zobowiązanie to wynika z umowy zawartej zanim dana osoba weszła w posiadanie informacji wewnętrznych.

Ust. 1 lit. a) i c) nie ma zastosowania do operatorów systemów przesyłowych nabywających gaz lub energię elektryczną w celu zapewnienia bezpiecznego i pewnego funkcjonowania systemu zgodnie ze swoimi obowiązkami na podstawie art. 12 lit. d) i e) dyrektywy 2009/72/WE lub art. 13 ust. 1 lit. a) i c) dyrektywy 2009/73/WE.

Artykuł 4

Zakaz manipulacji na rynku

Zabrania się dokonywania lub usiłowania dokonywania manipulacji na hurtowych rynkach energii.

Artykuł 5

Doprecyzowanie definicji informacji wewnętrznej i manipulacji na rynku

1. W celu uwzględnienia przyszłych zmian zachodzących na hurtowych rynkach energii Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 15 oraz z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 16 i 17, akty delegowane doprecyzowujące definicje określone w art. 2 ust. 1–5.
2. Akty delegowane, o których mowa w ust. 1, uwzględniają co najmniej:
 - a) specyfikę funkcjonowania hurtowych rynków energii oraz wzajemne oddziaływanie rynków towarowych i rynków instrumentów pochodnych;
 - b) potencjalny wpływ faktycznej lub planowanej wielkości produkcji, zużycia, wykorzystania zdolności przesyłowych lub wykorzystania pojemności magazynowej na ceny obowiązujące na hurtowych rynkach energii
 - c) kodeksy sieci i wytyczne ramowe przyjęte zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 714/2009 i rozporządzenia (WE) nr 715/2009.

Artykuł 6

Monitorowanie rynku

1. Agencja monitoruje działalność handlową, której przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, w celu wykrywania transakcji zawieranych w oparciu o informacje wewnętrzne oraz manipulacje na rynku i zapobiegania takim transakcjom. Agencja gromadzi dane na potrzeby oceny i monitorowania hurtowych rynków energii zgodnie z art. 7.
2. Krajowe organy regulacyjne współpracują z Agencją przy monitorowaniu hurtowych rynków energii, o którym mowa w ust. 1. W tym celu krajowym organom regulacyjnym zapewnia się dostęp do stosownych informacji będących w posiadaniu Agencji i zgromadzonych zgodnie z ust. 1, z zastrzeżeniem przepisów art. 8 ust. 2.
3. Agencja przynajmniej raz do roku składa Komisji sprawozdanie ze swojej działalności prowadzonej na podstawie niniejszego rozporządzenia. W sprawozdaniach tych podaje się do wiadomości Komisji wadliwe zasady rynkowe, normy i procedury mogące sprzyjać wykorzystywaniu informacji wewnętrznych i manipulacji na rynku lub osłabiać rynek wewnętrzny. Sprawozdania te można łączyć ze sprawozdaniem, o którym mowa w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 713/2009.

Agencja może wydawać zalecenia dotyczące danych na temat transakcji, w tym zleceń, które uważa za konieczne do skutecznego i wydajnego monitorowania hurtowych rynków energii. Przed wydaniem takich zaleceń Agencja konsultuje się z zainteresowanymi stronami zgodnie z przepisami art. 10 rozporządzenia (WE) nr 713/2009. Agencja konsultuje się w szczególności z ESMA, krajowymi organami regulacyjnymi oraz właściwymi organami finansowymi w państwach członkowskich.

Artykuł 7

Gromadzenie danych

1. Agencji przekazuje się dane na temat transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii, w tym składanych zleceń. Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 15 i z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 16 i 17, akty delegowane określające termin i formę przekazywania takich informacji oraz ich treść, a także, w stosownych przypadkach, progi warunkujące zgłaszanie transakcji, jak również określające rodzaje kontraktów podlegających wymogowi zgłaszania transakcji.
2. W aktach delegowanych, o których mowa w ust. 1, należy zapewnić takie rozwiązania, aby osoby, o których mowa w ust. 3 lit. a), b) i c), które dokonały zgłoszenia transakcji zgodnie z dyrektywą 2004/39/WE²⁰ lub rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) ---/--- w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, partnerów centralnych i repozytoriów transakcji [rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego – 2010/0250(COD)], podlegały wyłącznie obowiązkowi sprawozdawczym określonym w tych przepisach.

Nie naruszając przepisów akapitu pierwszego aktami delegowanymi, o których mowa w ust. 1, można ustanawiać niewiążące ramy umożliwiające rynkom regulowanym oraz systemom kojarzenia zleceń lub systemom zgłaszania transakcji przekazywanie Agencji danych na temat transakcji na hurtowych rynkach energii.

3. Do celów ust. 1 informacje przekazują:
 - a) uczestnik rynku;
 - b) osoba trzecia działająca w imieniu uczestnika rynku;
 - c) rynek regulowany, system kojarzenia zleceń lub system zgłaszania transakcji;
 - d) repozytoria transakcji zarejestrowane lub uznane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) ---/---- [rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego – 2010/0250(COD)];
 - e) właściwy organ, który otrzymał informacje zgodnie z przepisami art. 25 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE lub art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) ---/-- -- [rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego – 2010/0250(COD)].
4. Na potrzeby monitorowania obrotu na hurtowych rynkach energii uczestnicy rynku przekazują Agencji oraz krajowym organom regulacyjnym informacje na temat zdolności produkcyjnej instalacji, ich pojemności magazynowej, wielkości zużycia energii lub zdolności przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego.

²⁰ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 15 i z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 16 i 17, akty delegowane określające termin i formę przekazywania informacji podlegających zgłaszaniu oraz ich treść.

Artykuł 8

Wymiana informacji między Agencją a innymi organami

1. Agencja tworzy mechanizmy umożliwiające udostępnienie informacji, które otrzymuje zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 7, krajowym organom regulacyjnym, właściwym organom finansowym państw członkowskich, organom ds. konkurencji w państwach członkowskich oraz innym właściwym organom. Agencja zapewnia dostęp do mechanizmów, o których mowa w ust. 1, wyłącznie organom, które stworzyły systemy umożliwiające Agencji spełnienie wymogów art. 9 ust. 1.
2. Repozytoria transakcji zarejestrowane lub uznane na podstawie rozporządzenia (WE) ---/---- [rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego – 2010/0250(COD)] udostępniają Agencji wszystkie informacje dotyczące produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, które gromadzą.

Właściwe organy finansowe przekazują Agencji sprawozdania dotyczące transakcji, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, otrzymane na podstawie art. 25 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE oraz art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) ---/---- [rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego – 2010/0250(COD)].

Artykuł 9

Ochrona danych i niezawodność operacyjna

1. Agencja zapewnia poufność, integralność i ochronę informacji otrzymanych na podstawie art. 7. Agencja podejmuje kroki w celu zapobiegania wszelkim przypadkom niewłaściwego wykorzystania informacji przechowywanych w swoich systemach.

W stosownych przypadkach Agencja stosuje się do przepisów rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych²¹.

Agencja określa źródła ryzyka operacyjnego i ogranicza je poprzez opracowanie odpowiednich systemów, mechanizmów kontroli i procedur.

2. Agencja może podejmować decyzje o podaniu do wiadomości publicznej elementów informacji będących w jej posiadaniu, pod warunkiem że nie zostaną ujawnione wrażliwe informacje handlowe dotyczące poszczególnych uczestników rynku lub poszczególnych transakcji.

²¹ Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1.

Wdrożenie zakazów nadużyć na rynku

1. Krajowe organy regulacyjne zapewniają stosowanie zakazów określonych w art. 3 i 4.

Każde państwo członkowskie zapewnia posiadanie przez krajowe organy regulacyjne uprawnień dochodzeniowych niezbędnych w celu wykonywania takiej funkcji. Uprawnienia te wykonuje się w proporcjonalny sposób. Uprawnienia te mogą być wykonywane:

- a) bezpośrednio
 - b) we współpracy z innymi organami lub przedsiębiorstwami rynkowymi;
 - c) poprzez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.
2. Uprawnienia dochodzeniowe, o których mowa w ust. 1, obejmują prawo do:
 - a) uzyskania dostępu do wszelkich istotnych dokumentów, w dowolnej formie, oraz prawo do otrzymania ich kopii;
 - b) żądania informacji od każdej osoby, w tym od osób, które na kolejnych etapach uczestniczą w przekazywaniu zleceń lub prowadzeniu przedmiotowych operacji, a także od ich przełożonych, oraz, jeśli jest to konieczne, do wzywania i przesłuchiwania każdej takiej osoby;
 - c) przeprowadzania kontroli na miejscu;
 - d) żądania udostępnienia istniejących rejestrów połączeń telefonicznych i przesyłu danych;
 - e) żądania zaprzestania działań sprzecznych z przepisami niniejszego rozporządzenia lub aktami delegowanymi przyjętymi na jego podstawie;
 - f) wnioskowania do sądu o zamrożenie lub zajęcie aktywów;
 - g) żądania czasowego zakazu wykonywania zawodu.

3. Każda osoba zawodowo organizująca transakcje, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, która ma uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że transakcja może stanowić naruszenie przepisów art. 3 lub 4, zobowiązana jest powiadomić o tym niezwłocznie krajowy organ regulacyjny.

Osoby zawodowo organizujące transakcje, których przedmiotem są produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, tworzą i utrzymują skuteczne mechanizmy i procedury mające na celu identyfikację przypadków naruszenia przepisów art. 3 lub 4.

Współpraca na szczeblu unijnym

1. Agencja zapewnia skoordynowaną realizację przez krajowe organy regulacyjne ich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia.

Krajowe organy regulacyjne współpracują z Agencją oraz ze sobą nawzajem w celu wykonywania swoich obowiązków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. Krajowe organy regulacyjne informują Agencję, w możliwie jak najbardziej szczegółowy sposób, w przypadku gdy mają uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że w danym państwie członkowskim lub w innym państwie członkowskim dochodzi lub doszło do popełnienia czynów sprzecznych z przepisami niniejszego rozporządzenia.

W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny podejrzewa, że w innym państwie członkowskim dochodzi do popełnienia czynów mających wpływ na hurtowe rynki energii lub cenę produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym w danym państwie członkowskim, może wystąpić do Agencji o podjęcie środków zgodnie z ust. 4.

3. W celu zapewnienia skoordynowanego podejścia do nadużyć na hurtowych rynkach energii:

- a) krajowe organy regulacyjne informują właściwy organ finansowy w swoim państwie członkowskim oraz Agencję, w przypadku gdy mają uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii dochodzi lub doszło do popełnienia czynów, które stanowią przypadki nadużycia na rynku w rozumieniu dyrektywy 2003/6/WE i które mają wpływ na instrumenty finansowe, do których stosuje się przepisy art. 9 wspomnianej dyrektywy;
- b) Agencja informuje ESMA oraz stosowny właściwy organ finansowy, w przypadku gdy ma uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii dochodzi lub doszło do popełnienia czynów, które stanowią przypadki nadużycia na rynku w rozumieniu dyrektywy 2003/6/WE i które mają wpływ na instrumenty finansowe, do których stosuje się przepisy art. 9 wspomnianej dyrektywy;
- c) właściwy organ finansowy państwa członkowskiego informuje ESMA i Agencję, w przypadku gdy ma uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że na hurtowych rynkach energii w innym państwie członkowskim dochodzi lub doszło do popełnienia czynów naruszających przepisy art. 3 i 4

4. Agencja, w celu wykonania swoich zadań na podstawie ust. 1, w przypadku podejrzenia naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, jest uprawniona do:

- a) żądania od krajowego organu regulacyjnego lub większej liczby takich organów przekazania informacji dotyczących podejrzanego naruszenia przepisów;

- b) żądania od krajowego organu regulacyjnego lub większej liczby takich organów wszczęcia dochodzenia w sprawie podejrzanego naruszenia przepisów oraz podjęcia stosownych działań w celu usunięcia tego naruszenia;
 - c) powołania – w przypadku gdy uzna, że ewentualne naruszenie ma lub miało transgraniczny wpływ – grupy dochodzeniowej składającej się z przedstawicieli zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych w celu zbadania tego, czy i w którym państwie członkowskim doszło do naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia; w stosownych przypadkach Agencja może również zażądać udziału w pracach grupy dochodzeniowej przedstawicieli właściwego organu finansowego lub innego właściwego organu z jednego państwa członkowskiego lub większej ich liczby .
5. Krajowe organy regulacyjne stosują się do żądania Agencji wystosowanego zgodnie z postanowieniami ust. 4.

Krajowe organy regulacyjne, które otrzymują żądanie przekazania informacji zgodnie z ust. 4 lit. a) lub otrzymują żądanie wszczęcia dochodzenia w sprawie podejrzenia naruszenia przepisów zgodnie z ust. 4 lit. b), niezwłocznie podejmują konieczne działania w celu zastosowania się do takiego żądania. Jeżeli krajowy organ regulacyjny nie jest w stanie niezwłocznie przekazać wymaganych informacji, powiadamia niezwłocznie Agencję o powodach nieprzekazania informacji.

Krajowe organy regulacyjne uczestniczą w pracach grupy dochodzeniowej powołanej zgodnie z ust. 4 lit. c), udzielając w tym względzie wszelkiej niezbędnej pomocy. Prace grupy dochodzeniowej koordynuje Agencja.

6. Artykuł 15 ust. 1 zdanie ostatnie rozporządzenia (WE) nr 713/2009 nie stosuje się do Agencji w przypadku wykonywania przez nią swoich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12

Tajemnica służbowa

1. Wszelkie poufne informacje otrzymywane, wymieniane lub przekazywane na mocy niniejszego rozporządzenia podlegają warunkom dotyczącym tajemnicy służbowej określonym w ust. 2, 3 i 4.
2. Obowiązkowi zachowania tajemnicy służbowej podlegają:
 - a) osoby pracujące obecnie lub w przeszłości dla Agencji;
 - b) audytorzy i eksperci wykonujący prace na zlecenie Agencji;
 - c) osoby pracujące obecnie lub w przeszłości dla krajowych organów regulacyjnych;

- d) audytorzy i eksperci wykonujący prace na zlecenie krajowych organów regulacyjnych, którzy otrzymują informacje poufne zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.
3. Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom prawa karnego, ani nie naruszając innych przepisów niniejszego rozporządzenia lub innych właściwych przepisów unijnych, informacji poufnych, które otrzymują w ramach pełnienia swoich obowiązków osoby, o których mowa w ust. 2, nie wolno ujawniać żadnej innej osobie lub organowi, z wyjątkiem informacji w postaci skróconej lub zbiorczej uniemożliwiających identyfikację poszczególnych uczestników rynku lub poszczególnych rynków.
4. Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom prawa karnego, Agencja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe, ESMA, instytucje, osoby fizyczne lub prawne, które otrzymują informacje poufne na podstawie niniejszego rozporządzenia, mogą je wykorzystywać wyłącznie w ramach pełnienia swoich obowiązków oraz wykonywania swoich funkcji. Inne organy, instytucje, osoby fizyczne lub prawne mogą wykorzystywać takie informacje do celów, w jakich zostały im przekazane, lub w kontekście postępowania administracyjnego lub sądowego konkretnie dotyczącego wykonania tych funkcji. Organ otrzymujący informacje może wykorzystać je do innych celów, jeżeli Agencja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy finansowe, ESMA, instytucje, osoby fizyczne lub prawne przekazujące takie informacje wyrażą na to zgodę.

Artykuł 13

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasające. Państwa członkowskie powiadamiają o tych przepisach Komisję najpóźniej do dnia ²²... oraz niezwłocznie powiadamiają ją o wszystkich późniejszych ich zmianach.

Artykuł 14

Stosunki z państwami trzecimi

Bez uszczerbku dla kompetencji instytucji unijnych, w tym Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, Agencja może nawiązywać kontakty z organami nadzoru z państw trzecich. Agencja może zawierać porozumienia administracyjne z organizacjami międzynarodowymi oraz z administracjami państw trzecich.

²² Dz.U. wstawić datę przypadającą rok po przyjęciu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 15

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 i 7, powierza się Komisji na czas nieokreślony.
2. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.
3. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych powierzone Komisji podlegają warunkom określonym w art. 16 i 17.

Artykuł 16

Odwołanie przekazanych uprawnień

1. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 5 i 7, może zostać odwołane w dowolnym momencie przez Parlament Europejski lub Radę.
2. Instytucja, która rozpoczęła wewnętrzną procedurę w celu podjęcia decyzji, czy zamierza ona odwołać przekazanie uprawnień, informuje drugiego prawodawcę i Komisję, z odpowiednim wyprzedzeniem przed podjęciem ostatecznej decyzji, wskazując przekazane uprawnienia, które mogłyby zostać odwołane, oraz uzasadnienie tego odwołania.
3. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w tej decyzji. Staje się ona skuteczna natychmiast lub od późniejszej daty, która jest w niej określona. Nie wpływa ona na ważność aktów delegowanych już obowiązujących. Jest ona publikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 17

Sprzeciw wobec aktów delegowanych

1. Parlament Europejski i Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego w terminie dwóch miesięcy licząc od daty zawiadomienia. Z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady termin ten jest przedłużany o miesiąc.
2. Jeśli przed upływem tego terminu ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu wobec aktu delegowanego, jest on publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz wchodzi w życie z dniem podanym w tym akcie. Akt delegowany może zostać opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz wejść w życie przed upływem tego terminu, jeżeli zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie zamierzają wyrazić sprzeciwu.
3. Jeśli Parlament Europejski lub Rada wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego, nie wchodzi on w życie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje uzasadnienie.

Artykuł 18

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
[...]

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI DOTYCZĄCA WNIOSKÓW

6. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

6.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr xxx w sprawie integralności i przejrzystości rynku energii

6.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa²³

Dziedzina polityki: Energia

Działanie: Rynek wewnętrzny energii

6.3. Charakter wniosku/inicjatywy

Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego**²⁴

Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**

Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

6.4. Cele

6.4.1. *Wieloletni(e) cel(e) strategiczny(-e) Komisji wskazany(-e) we wniosku/inicjatywie*

Stworzenie szerokich, płynnych i zintegrowanych rynków energii wpisuje się w strategię Europa 2020 zakładającą osiągnięcie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu w Europie. Realizacja tego celu wymaga m.in. „dobrze działających rynków, na których wzrost i innowacje są pobudzane przez konkurencję i możliwości dostępu dla konsumentów”²⁵. Stworzenie odpowiednich ram integracji i przejrzystości europejskich rynków obrotu energią przyczyni się do pożądanego integracji tego rynku oraz stanowić będzie podstawę nadrzędnych celów polityki europejskiej.

6.4.2. *Cel(e) szczegółowy(-e) i działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa*

Oczekuje się, że ACER będzie w stanie skutecznie wykrywać transgraniczne przypadki nadużyć na hurtowych rynkach energii dotyczące różnych rodzajów produktów

²³ ABM: Activity Based Management: zarządzanie kosztami działań – ABB: Activity-Based Budgeting: budżet zadaniowy.

²⁴ O którym mowa w art. 49 ust. 6 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

²⁵ COM(2010) 2020 z 3.3.2010: „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, s. 19.

energetycznych oraz im zapobiegać. Oczekuje się również, że jej działania będą zniechęcać do podejmowania prób stosowania praktyk zakłócających funkcjonowanie rynku.

6.4.3. *Oczekiwany(-e) wynik(i) i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Regularne i terminowe monitorowanie hurtowych rynków energii, w tym szczegółowych informacji na temat transakcji hurtowych i eksploatacji aktywów energetycznych (zdezagregowanych danych na temat produkcji, przestojów, danych na temat przepływu, funkcjonowania zaplecza magazynowego itp.) umożliwi ACER skuteczne wykrywanie nadużyć na rynku i zapobieganie im. Dzięki temu uczestnicy rynku zyskają poczucie pewności oraz wzrosnie powszechny poziom zaufania do właściwego funkcjonowania rynków. Ponadto oczekuje się, że spadek premii za ryzyko przyczyni się do obniżenia cen energii dla wszystkich jej użytkowników.

6.4.4. *Wskaźniki wyników i wpływu*

Należy określić wskaźniki, które umożliwią monitorowanie realizacji wniosku/inicjatywy.

- Liczba transakcji, na temat których zgromadzono dane oraz które podlegają monitorowaniu
- Liczba wykrytych nadużyć
- Kształtowanie się w czasie różnic pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży (jako wskaźnik zastępczy premii z tytułu ryzyka)

6.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

6.5.1. *Potrzeba(-y), która(-e) ma(-ją) zostać zaspokojona(-e) w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

Celem „rozporządzenia w sprawie integralności i przejrzystości rynku energii” (REMIT) jest stworzenie skutecznych i wydajnych ram zapewniających właściwe funkcjonowanie europejskich rynków obrotu energią tzn. gwarantujących, że wyniki rynkowe nie ulegną zniekształceniu w wyniku praktyk mających charakter nadużyć na rynku, a będą prawidłowo odzwierciedlały podstawy rynkowe. Centralnym aspektem tych ram jest stworzenie mechanizmu monitorowania rynku na poziomie europejskim. Funkcję tę pełnić będzie powołana w ostatnim czasie Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki²⁶ (ACER).

ACER, w celu realizacji stawianych jej celów, będzie musiała utworzyć wyspecjalizowany zespół składający się ze specjalistów posiadających bogate doświadczenie związane z funkcjonowaniem rynków obrotu energią oraz rynków obrotu instrumentami finansowymi. Będzie również musiała wdrożyć infrastrukturę informatyczną będącą w stanie obsłużyć duże ilości danych, jak również specjalistyczne oprogramowanie do celów automatycznej analizy danych.

²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki, Dz.U. tom 52 z dnia 14 sierpnia 2009 r.

6.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej*

Regularne monitorowanie transakcji hurtowych oraz podstawowych informacji rynkowych stanowi istotny mechanizm przyczyniający się do zapewnienia integralności i regulacyjnej przejrzystości rynków obrotu energią.

Ponieważ rynki obrotu energią elektryczną i gazem są ze sobą ściśle powiązane, jakakolwiek manipulacja na jednym rynku miałaby automatycznie wpływ na drugi rynek. Zważywszy że obrót tymi towarami oraz związanymi z nimi instrumentami pochodnymi często prowadzony jest równoległe w różnych państwach członkowskich za pośrednictwem różnych kanałów obrotu, manipulację dotyczącą kilku różnych transakcji towarowych lub platform obrotu można skutecznie wykryć wyłącznie w przypadku ustanowienia mechanizmu monitorowania na szczeblu centralnym. Ocena skutków niniejszej inicjatywy wykazała, że centralnego mechanizmu monitorowania nie zapewni rynek, natomiast funkcję tę można najskuteczniej zorganizować na szczeblu europejskim w ramach istniejącej Agencji o profilu energetycznym. Powierzenie ACER funkcji monitorowania rynku umożliwiłoby wykorzystanie nieocenionej fachowej wiedzy w kwestiach energii, którą dysponuje obecny personel Agencji oraz prowadzenie przedmiotowej działalności po najniższych możliwych kosztach dzięki częściowemu wykorzystaniu już zabudżetowanych ogólnych kosztów ACER.

6.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Brak podobnych doświadczeń

6.5.4. *Spójność z ewentualnymi innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia*

Przepisy zabraniające nadużyć na rynku są spójne z analogicznymi przepisami obowiązujących regulacji finansowych, w szczególności z przepisami dyrektywy w sprawie nadużyć na rynku. Ponadto wniosek zapewni wprowadzenie autentycznie ogólnoeuropejskiego mechanizmu monitorowania transakcji na hurtowych rynkach energii

6.6. **Czas trwania działania i jego wpływu finansowego**

Wniosek/inicjatywa o **nieokreślonym czasie trwania**

Wpływ finansowy inicjatywy w latach 2012–2013 wykracza poza środki przewidziane już w ramach obecnego wieloletniego programowania finansowego.

6.7. **Przewidywany(-e) tryb(y) zarządzania²⁷**

Zasobami zarządza Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki

²⁷ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

7. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

7.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

ACER składa Komisji regularne sprawozdania ze swojej działalności w obszarze monitorowania transakcji hurtowych oraz na temat wykrytych przez siebie nadużyć na rynku oraz wyników dochodzeń prowadzonych przez organy egzekwowania prawa

7.2. System zarządzania i kontroli

7.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Ryzyko niewłaściwego przetwarzania danych

7.2.2. Przewidywane metody kontroli

Wniosek legislacyjny przewiduje pewną liczbę środków ochrony danych oraz środków w zakresie odpowiedzialności operacyjnej. Dalsze środki kontroli przewiduje również regulamin ACER. Zob. również art. 34 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki.

7.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony

Zarządzanie środkami powierzonymi Agencji kontroluje Trybunał Obrachunkowy (art. 21), Parlament Europejski (art. 21) i Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (art. 23).

8. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

8.1. Dział(y) wieloletnich ram finansowych i pozycja(pozycje) wydatków w budżecie, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące pozycje w budżecie

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie.

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [treść.....]	ZRÓZNICOWANE /NIEZRÓZNICOWANE ²⁸	państw EFTA ²⁹	krajów kandydujących ³⁰	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
1 A	32.04.10. – Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	ZRÓZNICOWANE	TAK	NIE	NIE	TAK

²⁸ Środki zróżnicowane/ środki niezróżnicowane.

²⁹ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

³⁰ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

8.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

8.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych:	Numer	[dział ...1 A]
--	-------	-------------------------

ACER (Agencja)			Rok	Rok			wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
			2012	2013						
•środki										
Wyposażenie	Środki na zobowiązania/środków na płatności	(1)	0,985	0,100						
Koszty operacyjne	Środki na zobowiązania/środków na płatności	(2)	0,050	0,100						
Koszty podróży służbowych związanych z nowym zadaniem	Środki na zobowiązania/środków na płatności	(3)	0,015	0,090						
Zasoby ludzkie	Środki na zobowiązania/środków na płatności	(4)	0,265	1,323						

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

		Rok 2012	Rok 2013			wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 1 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	1,315	1,613						
	Środki na płatności	1,315	1,613						

8.2.2. Szacunkowy wpływ na środki przewidziane dla ACER

- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków, jak określono poniżej:

Wyposażenie

Według naszych szacunków koszty związane z fazą rozwoju architektury oprogramowania mogłyby wynieść około 500 000 EUR, bez integracji jakichkolwiek danych. Koszty opłaty licencyjnej, w tym bazy danych Oracle, oprogramowania typu ETL do ekstrakcji danych oraz specjalistycznego ekranu do dalszych analiz danych mogą sięgnąć 50 000 EUR. Jeżeli chodzi o koszty sprzętu, należy początkowo przewidzieć na ten cel kwotę w wysokości 15 000 EUR.

Oprócz powyższej kwoty w wysokości 565 000 EUR należy przewidzieć środki na zapewnienie przepływu danych do bazy od wszystkich podmiotów przekazujących dane. Konfiguracja każdej nowej (złożonej) tabeli służącej do importu danych pochodzących od podmiotu przekazującego dane jest przedsięwzięciem drogim i kosztuje 1500 EUR za tabelę. Zakładając, że istnieje około 200 podmiotów przekazujących dane (20 platform obrotu i 180 uczestników rynku bezpośrednio przekazujących dane z całej Europy), a każdy podmiot przekazujący dane udostępni jedną tabelę na swoim serwerze http/ftp, potrzeba dodatkowych 300 000 EUR. Daje to kwotę 865 000 EUR (565 000 EUR + 300 000 EUR). Koszt przeprowadzenia początkowego sprawdzenia jakości danych oraz testów rozwijanego oprogramowania i stosowanych tabel, których wymagają normy Komisji, wynosi dodatkowe 15 % powyższych kosztów (z wyłączeniem kosztów sprzętu i opłat licencyjnych). Łączna kwota wynosi więc 985 000 EUR.

Roczny koszt pielęgnacji bazy danych i jej rozbudowy prawdopodobnie sięgnie kwoty 100 000 EUR. Powyższy koszt można przedstawić następująco w rozbiciu na poszczególne pozycje: zakładając, że przez okres kilku lat trzeba będzie rokrocznie uwzględnić około 30 dodatkowych podmiotów przekazujących dane, odnośny koszt wyniesie $30 \times 1\,500 \text{ EUR} = 45\,000 \text{ EUR}$. Koszt licencji na oprogramowanie, w zależności od potrzeb, może wynieść 25 000 EUR, koszt konserwacji sprzętu – 5 000 EUR, natomiast koszt udoskonalień oprogramowania – 25 000 EUR.

Koszty operacyjne

Potrzebny będzie dodatkowy budżet na pokrycie kosztów spotkań i opracowań jak również tłumaczeń, publikacji i działań z zakresu public relations. W oparciu o wstępne szacunki, zakładając, że w pierwszych latach nie będą zlecane opracowania, te koszty operacyjne wyniosą 50 000 EUR w pierwszym roku, 100 000 EUR w drugim roku i 300 000 EUR w trzecim roku i latach kolejnych.

Koszty podróży służbowych

W celu realizacji swoich zadań zespół będzie musiał organizować podróże służbowe (koszty transportu i zakwaterowania). Po osiągnięciu przez dodatkowy zespół pełnej operacyjności budżet na pokrycie kosztów podróży służbowych szacuje się na kwotę 0,113 mln EUR rocznie. Szacunki te opierają się na faktycznych średnich kosztach podróży służbowych przypisanych DG ENER.

Wydatki na personel

Oprócz samej bazy danych, której obsługa i rozbudowa wymagać będzie wsparcia ze strony specjalistów zewnętrznych, absolutnie minimalna liczba pracowników wymaganych do utrzymania systemu i nadzoru nad jego rozwojem, sprawdzenia poprawności gromadzonych danych, ich analizy, przygotowywania sprawozdań, prowadzenia zespołów dochodzeniowych to 15 dodatkowych osób. Wspomniane potrzeby kadrowe można wyszczególnić następująco:

Utrzymanie systemu i nadzór na jego rozwojem to m.in. zarządzanie umowami z podmiotami dostarczającymi dane oraz programistami (zobowiązania finansowe i umowne), przygotowywanie specyfikacji technicznych, testy środowiska systemowego, administrowanie użytkownikami oraz świadczenie na ich rzecz wsparcia technicznego itp. Aby zapewnić wymagane w tym względzie wsparcie dla zespołu, potrzebne są dwie osoby. Sprawdzanie poprawności gromadzonych danych stanowi kolejne istotne zadanie i – zważywszy na liczbę podmiotów przekazujących dane (200 podmiotów przesyłających dane co godzinę/codziennie) – do jego celów wymagane są przynajmniej trzy osoby. Na potrzeby analizy danych potrzebnych będzie przynajmniej sześć osób. Przygotowywanie sprawozdań, opracowywanie przypadków dla rady monitorującej, prowadzenie grup dochodzeniowych to zadanie dla trzech osób. Jedna osoba potrzebna będzie do kierowania zespołem monitorującym.

Łączne roczne wydatki na personel, z chwilą uzyskania przez zespół pełnej zdolności operacyjnej, szacuje się na kwotę 1,59 mln EUR, przyjmując jako średnią koszt personelu Komisji Europejskiej, tj. 0,127 mln EUR rocznie, która to kwota obejmuje wydatki związane z budynkami i powiązane wydatki administracyjne (opłaty pocztowe, telekomunikacyjne itp.).

Wydatki na personel pokrywają koszty rekrutacji począwszy od 2012 r. Szacunki dotyczące wydatków na personel opierają się na następującym planie zatrudnienia:

	<u>Rekrutacja</u>	<u>Personel ACER – pracownicy zatrudnieni na czas określony</u>	<u>Personel zewnętrzny – oddelegowani eksperti krajowi z krajowych organów regulacyjnych</u>
<u>Pierwsze półrocze 2012 r.</u>	0		0
<u>Drugie półrocze 2012 r.</u>	+5	3	2
<u>Pierwsze półrocze 2013 r.</u>	+5	6	4
<u>Drugie półrocze 2013 r.</u>	+5	9	6

Na potrzeby obliczeń założyliśmy, że zapotrzebowanie na dodatkowe zasoby ludzkie w 60 % zaspokoją pracownicy zatrudnieni na czas określony (127 000 EUR rocznie) a w 40 % eksperci krajowi (74 000 EUR rocznie). Taki układ zapewnia wykorzystanie zarówno fachowej wiedzy na temat istniejących rynków energii, którą posiadają krajowe organy regulacji energetyki oraz wsparcia ekspertów, którzy posiadają specjalistyczną wiedzę z zakresu hurtowego obrotu towarowego lub obrotu instrumentami pochodnymi. Takich ekspertów rządziej można znaleźć w krajowych organach regulacji energetyki i dlatego też należy ich zatrudnić jako pracowników na czas określony.

	Rok 2012	Rok 2013			wprowadzić taką liczbę kolumn dla
--	--------------------	--------------------	--	--	--------------------------------------

									poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)									
Pracownicy zatrudnieni na czas określony w ACER	0,191	0,952							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy)³¹									
Oddelegowani eksperci krajowi przy ACER	0,074	0,370							
OGÓLEM	0,265	1,323							

Agencja wystąpi również o dodatkowy personel w ramach procedury przyjmowania projektu budżetu dla danego roku za pośrednictwem wieloletniego planu polityki kadrowej oraz w ramach oceny skutków finansowych dla budżetu.

³¹ AC= pracownik kontraktowy; INT= pracownik tymczasowy ; JED= młodszy oddelegowany ekspert; AL= członek personelu miejscowego; END= oddelegowany ekspert krajowy;

8.2.3. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

- Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.

8.2.4. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym:

Środki w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
<i>Określić organ współfinansujący</i>								
OGÓLEM środki objęte współfinansowaniem								

8.3. Szacunkowy wpływ finansowy na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.